

IV. Przegląd orzecznictwa.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego jako Trybunału Wyborczego.

(Ciąg dalszy zbioru tez, ogłoszonych na str. 173—183, poprzedniego zeszytu „Ruchu prawniczego i ekonomicznego”).

Ordynacja wyborcza do Sejmu.

(ust. z d. 28 lipca 1922 Dz. U. Nr. 66, poz. 590)

Art. 41.

36) Przewidziane w art. 41, Ord. Wyb. do Sejmu, prawo zaskarżania decyzji Okręgowych Komisji Wyborczych, jest prawem ściśle osobistym osób, których prawa wybierania one dotyczą. (21/12 22, 188 i 189/22).

37) Komisje Wyborcze nie są władne występować same o wciągnięcie do spisu wyborców osób, w spisie tym pominiętych, a Sąd Najwyższy do rozstrzygnięć tego rodzaju (9/11 22, 149, 150 i 153/22).

Art. 41 i 42.

38) Jeżeli decyzja Komisji Obwod. o wykreśleniu wyborcy ze spisu wyborców nie była mu w swoim czasie doręczona i termin do zaskarżenia rzeczony decyzji, skutkiem tego, biec nie mógł, Komisja Okręgowa zaś zażalenie, wniesione na decyzję Komisji Obwodowej, jako wniesione po ostatecznym zatwierdzeniu spisu wyborców, pozostawiła bez rozpoznania a z akt sprawy wynika, że opugnowane wykreślenie nastąpiło omyłkowo, to żądanie odnośnego wyborcy o uchylenie decyzji Okręgowej Komisji Wyborczej winno być uwzględnione, on zaś dodatkowo włączony do spisu wyborców (7/11 22, 148/22).

Art. 42.

39) opiewający o „poprawkach” w spisie wyborców po ich zatwierdzeniu przez Komisje Okręgowe, „na mocy wyroku Sądu Najwyższego” ma na widoku oczywiście poprawki, w których te, czy inne, braki spisów wyborczych zareklamowane i zaskarżone w przepisany terminie (art. 35, 37, 37) i w należyty trybie (art. 35, 38 i 41) przeszły w kolej instancji pod rozpoznanie Sądu Najwyższego i nie może mieć na względzie uczynienia z Sądem Najwyższym dodatkowego i odrębnego

organu do przyjmowania i rozpoznawania prośb i reklamacji wyborców z całego obszaru Rzp. P. w przedmiocie poprawiania lub uzupełniania spisów, raz dlatego, że sprzeciwiałoby się to wyraźnemu brzmieniu art. 41 a powtóre dlatego, że byłoby to zadanie dla jednego na całe Państwo, Sądu, zgoła niewykonalne. (7/11, 22, 145, 147, 151, 155 i 156/22).

40) Czysto korektorskie pomyłki druku lub pisma w spisach wyborców mogą i powinny być prostowane przez same Komisje, które spisy te zatwierdziły, — w razach uznanej przez nie oczywistości omyłki pióra, — co bynajmniej się nie sprzeciwia artykułowi 42; natomiast do Sądu Najwyższego, jako w przedmiocie spisów wyborców, powołanego tylko do rozpoznania skarg na decyzje Okręgowych Komisji Wyborczych, rozpoznawanie samych podań o prostowanie zaszłych omyłek nie należy. (10/11 22, 162/22).

Pełnomocnicy list kandydatów poselskich.

Art. 47, 53, 54, 57, 63, 87 i 93.

41) Z artykułów powyższych wynika niewątpliwie, iż pełnomocnicy list kandydatów poselskich ustanowieni zostali w celu ułatwienia techniki wyborczej i umożliwienia Przewodniczącym Komisji Wyborczych komunikowania ze zgłaszającymi listy kandydatów oraz w celu kontroli Komisji Wyborczych przy ustaleniu Wyników głosowania i że z chwilą ukończenia wyborów kończy się również rola pełnomocników. (Orz. P. K. J. W¹) z 13/1 23, 181/22).

Głosowanie.

Art. 73.

42) W myśl art. 73 prawo oddania głosu mają tylko osoby, umieszczone w spisie wyborców. (9/11 22, 150/22).

43) Składanie głosów przez wyborców odbywa się osobiście w Obwodów. Komisjach Wyborczych, z zachowaniem przytem, pod grozą nieważności, przepisanych ustawą form głosowania. Żądanie wyborcy tedy, co do przyjęcia jego głosu, przez Sąd Najwyższy, i policzenia tegoż głosu na wskazaną niepodobna nadawać znaczenia stanowczego w postępowaniu

Ustalenie i ogłoszenie wyniku wyborów w okręgach wyborczych i w Państwie.

(Art. 92,1. 1 i art. 96. ob. Art. 102).

Art. 92,1 2.

44) Wspomnianemu w art. 92 l. 2 ogłoszaniu „wszystkich danych” o wyniku wyborów „w dziennikach i w inny sposób”

) Orzeczenie całego kompletu Izby do spraw wyborczych.

niepodobna nadawać znaczenia stanowczego w postępowaniu wyborczym momentu, mającego uzależniać bieg terminów zawitych do wnoszenia protestów, ponieważ data ogłoszeń w dziennikach, których nieraz na miejscu siedziby Komisji Wyborczej wcale nie ma, które zresztą często na swych numerach wystawiają datę dowolną, późniejszą lub wcześniejszą od dnia rzeczywistego wyjścia danego numeru, i w których nadmiar o czasie samego umieszczenia nadesłanej wiadomości i wyniku wyborów rozstrzyga redakcja i administracja pisma tj. wola osób prywatnych, mogących wydrukowanie rzeczonyj wiadomości opóźnić a nawet zupełne wydrukowanie jej zaniechać, jest zgoła chwiejna i niepewna. —

Art. 92 1 2. i 96.

45) Ogłoszenia Komisji Wyborczych, wspomniane co do Komisji Okręgowych w art. 92 1 2 („ogłoszenia tych danych w dziennikach i w inny sposób”) a co do Komisji Państwowej w art. 96 („ogłoszenie wyniku wyborów w Monitorze Polskim) mają charakter podawania wyniku wyborów do wiadomości powszechnej i są tylko wyrazem przenikającego, Ordynację Wyborczą dążenia do rozpowszechniania wszelkich wiadomości o wyborach (art. 29, 31, 34, 56), celem postawienia całego ich przebiegu pod okiem kontroli społeczeństwa. (Orz. P. J. W. z 13./1. 23, 174/22).

Sprawdzanie ważności wyborów.

Art. 102.

46) Składania protestów bezpośrednio do Sądu Najwyższego Ordynacja Wyborcza nie przewiduje. (21/11. 22, 169/22).

47) Składanie protestów przeciwko wyborowi posła z listy okręgowej lub też przeciwko wyborom z Okręgu na ręce Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej, protestów zaś przeciwko wyborowi posła z listy państwowej lub też przeciwko ustalonym przez Komisję Państwową wyborom na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego ma znaczenie nie jedynie formalne, lecz także i zasadnicze, jako wyraz przenikającego Ordynację Wyborczą dążenia do zupełnej jawności wszystkich ogniw długiego łańcucha procedury wyborczej, gwoi czemu wszelkie protesty, zmierzające do unieważnienia dokonanych wyborów Ordynacja Wyborcza skierowuje pod wspólnym adresem Przewodniczącego właściwej Komisji Okręgowej (a co do mandatów z listy państwowej, pod adresem Generalnego Komisarza Wyborczego), który o wniesieniu każ-

dego protestu powiadania ogół przez niezwłoczne ogłoszenie w Monitorze Polskim i dziennikach, ogłaszając zarazem termin 14 dniowy na przeglądanie założonego protestu przez ogół wyborców i na wnoszenie przeciwko jego treści wyjaśnień i zarzutów ze strony wyborców a następnie oryginał protestu wraz z wniesionymi przeciwko niemu zarzutami przesyła do Sądu Najwyższego odpis zaś do Biura Sejmowego (art. 103) a zarazem przesyła i dotyczące zaprotestowanego wyboru akta wyborcze pod adresem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego (art. 93 1 4). (21/11 22, 169/22).

47) Prawo składania protestu przeciwko wyborom Ordynacja Wyborcza nadaje tylko wyborcom. (21/11 22, 169/22). Ord. Wyb. nie

48) nadaje natomiast prawa tego zarządom stronnictw (21/12 22, 180/22)

49) ani też pełnomocnikom list kandydatów poselskich. rola bowiem takich pełnomocników kończy się z chwilą ukończenia wyborów (ob. tezę 41) a pozatem pełnomocnik listy może sam nie być wyborcą (gdyż Ord. Wyb. o tem nie wspomina) podczas gdy w myśl art. 102, protest przeciwko wyborowi posła lub przeciwko wyborom założyć może jedynie wyborca, byłoby zaś wprost nie do pomyślenia, by pełnomocnik nie będący wyborcą mógł zakładać protesty przeciwko wyborom (Orz. P. K. J. W. z 13/1 1923, 181/22).

50) Wedle istotnej myśli Ord. Wyb. dniem ogłoszenia wyniku wyborów w Okręgu, od którego liczy się 14 dniowy termin do składania protestów wyborczych, może być jedynie taka wskazana w Ord. Wyb. data, jaka zawsze daje siłę ściśle i niechybnie ustalić z dokumentów urzędowych i jednolicie jest określona zarówno dla wyborów w Okręgu jak i z listy państwowej. Taką jednolitą zarówno dla Komisji Okręgowych jak i dla Komisji Państwowej określoną i ustaloną w dokumentach datą „ogłoszenia wyniku wyborów jest przewidziane w art. 92 1. 1 i 96 „ogłoszenie rezultatów wyborów na publicznem posiedzeniu Komisji Wyborczej” wyłącznie do tego przeznaczonem celu, bo wszystkie obliczenia głosów i ustalenia mandatów Komisja Wyborcza jest obowiązana już przedtem załatwić i zadokumentować w sporządzonym co do tego protokole (art. 91 1. 1, 92 1. 1 i 96) a dopiero potem Przewodniczący otwiera publiczne posiedzenie Komisji i na niem ogłasza rezultaty wyborów, słowem jest to uroczyste i dla wszystkich dostępne ogłoszenie wyniku wyborów. Inne ogłoszenia przewidziane w art. 92 1. 2 i 96 cech powyższych nie posiadają. (Ob. tezę 44.).

W myśl tedy powyższych przesłanek istotnem ogłoszeniem urzędowem wyniku wyborów jest przepisane w Ord. Wyb. ogłoszenie tego wyniku przez Przewodniczącego Komisji na publicznem posiedzeniu Komisji Wyborczej. (Okręgowej lub Państwowej) wobec czego od dnia tego liczyć należy wskazany w art. 102 Ord. Wyb. termin 14-dniowy na wniesienie protestu przeciwko dokonanemu wyborowi posłów lub przeciwko odbytem wyborom. (Orz. P. K. I. W. Z 13/1 1923, 174/22).

51) Termin 14-dniowy, oznaczony w art. 102 1. 2 liczy się nie na godziny lecz na dzień. (19/12 22, 184 i 185/22).

52) Zakwestionowanie mandatów poselskich, chociażby w jednym wniosku podane, stanowi co do każdego mandatu odrębną sprawę. Sprawy te mogą być łączone, jeśli zakwestionowanie dotyczy jednego okręgu a ocena ważności opiera się na wspólnym materiale dowodowym. (21/12 22, 179/22).

Koszty wyborów.

53) **Art. 100.** ściśle określa, jakie wydatki przy przeprowadzeniu wyborów ponoszą gminy miejskie i wiejskie i jakie ciążą Skarb Państwa. Jeżeli przeto władze administracyjne żądają od gmin wiejskich lub miejskich ponoszenia wydatków, ciążących Skarb Państwa, to gminy te w każdym konkretnym wypadku winny zaskarżyć tego rodzaju rozporządzenia do wyższych władz administracyjnych a w razie nieuwzględnienia tej skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, nie mogą jednak kierować do Sądu Najwyższego podań o tłómaczenie Ord. Wyb., gdyż o miarodajną przez Sąd Najwyższy, ogólną wykładnię przepisów prawa obowiązującego Sądu Najwyższego może występować do Sądu Najwyższego tylko Minister Sprawiedliwości (art. 3 a, dekretu w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego z d. 8/2 1919 Dz. Pr. Nr. 15, poz. 199) (9/11 22, 154/22).

(W myśl art. 1 względnie 11 Ordynacji Wyborczej do Senatu (ust. z d. 28/7 1922 Dz. U. N 66, poz. 591), tezy powyższe odnoszą się także do wyborów do Senatu).

Sprostowania i uzupełnienia

tez z orzeczeń Sądu Najwyższego jako Trybunału Wyborczego („Ruch prawn. i ekon.", Rok III, zeszyt 1):

Na str. 179 po napisie „Spisy wyborców” dodać należy: „art. 35, 38 40, 41”.

Ostatnia teza na str. 183 winna brzmieć:

„Jeńcy wojenni nie należą do osób, dla których art. 2 1. 2

Ord. Wyb. do Senatu, od warunku jednorocznego zamieszkania w okręgu wyborczym, licząc wstecz od dnia ogłoszenia wyborów, jako jednego z warunków prawa wybierania do Senatu, czyni wyjątek (2/11 22, 63/22)".

Dr. Ryszard Leżański,
sędzia Sądu Najwyższego.

D. Orzecnictwo cywilne Sądu Najwyższego (Kongresówka i Województwa Wschodnie).

Kodeks Napoleona.

Art. 841. Skarga o spłatę z art. 841 k. c. przedawnia się z upływem lat trzydziestu, licząc od dnia cesji. (O. z 28. 1(3. 22 Nr. 204/22).

Art. 1011. Zapisobierca pod tytułem ogólnym, gdy jest jednym z dziedziców koniecznych, nie ma obowiązku żądać, stosownie do art. 1011 k. c. wydania zapisanego majątku, może więc domagać się wpisu hipotecznego, bez uzyskania czy to zezwolenia pozostałych dziedziców, czy wyroku. ((O. z dn. 14. 10. 1922, Nr. 211/22).

Art. 1728. Art. 1728 ust. 2 k. c. nie uchyla postanowienia ogólnego, zawartego w art. 1247 k. c, przeto uiszczenie komornego nastąpić powinno w zamieszkaniu dłużnika, o ile umowa inaczej nie stanowi. (O. z 14. 9. 1922 Nr. 43/22).

Ustawa hipoteczna z r. 1818.

Art. 5. Z zestawienia przepisów art. 5, 11, 12, 30, 31 i 33 ustawy hipotecznej wynika, że zasada, w myśl której sam tytuł nabycia przenosi na nabywcę prawo własności (art. 711 i 1138 k. c), o tyle tylko zniesiona została przez prawodawcę z r. 1818, o ile tego wymagało przeprowadzenie przyjętych w ustawie hipotecznej zasad pierwszeństwa praw rzeczowych J jawności hipotecznej; nabywca nieruchomości, mającej urzędzoną hipotekę, przed przepisaniem na niego prawa własności w wykazie hipotecznym, może wytoczyć powództwo przeciwko dzierżawcy tejże nieruchomości o czynsz dzierżawny, względnie o rozwiązanie umowy dzierżawy, z powodu niewykonania jej postanowień przez dzierżawcę. (O. pełnego składu Izby I z 19. 10. 1922 Nr. 728/21).

Art. 154. Ody protokół pierwsiastkowej regulacji hipoteki został zatwierdzony i prekluzja wyrzeczona, prawa tych osób, które w terminie regulacji się nie zgłosiły, nie mogą być poszukiwane trybem postępowania hipotecznego. (O. z 5. 10. 22 Nr. 115/22).

Ustawa hipoteczna z r. 1919 (dla Ziem Wsch.)

Art. 1. Stosownie do art. 220 ustawy notarialnej, sędziom pokoju dozwolone jest zaświadczenie jedynie pełnomoc-

nictw, wskazanych w ust. 2-gim, art. 248 u. p. c, czyli podpisu mocodawcy na pełnomocnictwach wydawanych adwokatom, a zatem pełnomocnictwo, sporządzone przez sędziego pokoju trybem oblaty („jawka”), nie może być uważane za akt urzędowy, upoważniający do czynności hipotecznych. (O. z 23. 9/7. 10. 1922. Nr. 168/22).

Zwód ustaw cywilnych rosyjskich
(tom X cz. I Zводу praw C R.).

Art. 1066² i 1066³. Ody testament prywatny sporządzony został w języku niezrozumiałym dla testatora, a nadto w warunkach, nasuwających poważną wątpliwość, czy testament istotnie wyraża wolę testatora, może Sąd odmówić zatwierdzenia testamentu, w trybie postępowania zachowawczego, nawet w braku zarzutu strony interesowanej. (O. z 32. 10. 1922 Nr. 202/22).

Art. 1254. Zatwierdzenie w prawach spadkowych, w myśl art. 1408 u. p. c, pozostawione jest do uznania spadkobierców, którzy, stosownie do art. 1254 t. X. cz. 1, bez tego zatwierdzenia mogą dochodzić majątku spadkowego od obcego posiadacza. (O. z 23. 9. 1922 Nr. 382/22).

Ustawa o ochronie lokatorów.

Art. 10. 1) Jakkolwiek ustawa o ochronie lokatorów z d. 18. XII. 1920 nie uchyliła art. 1742 k. c, niemniej jednak ograniczenie prawa wypuszczających w najem do usuwania lokatorów, ustanowione artykułem 10-tym tejże ustawy, nie może mieć zastosowania względem spadkobierców lokatora, faktycznie nie zamieszkałych w lokalu spadkodawcy i zgłaszających swe prawa do rzeczzonego lokalu wyłącznie z tytułu spadkobrania. (O. z 14/28. 9. 1922. Nr. 283/22).

2) Uprawianie nierządu w lokalu, jako obrzydzące współlokatorom pobyt w domu, jest ważną przyczyną wypowiedzenia najmu. (O. z 14. 9. 1922. Nr. 424/22).

3) Żądanie eksmisji lokatora na tej podstawie, że wypuszczający w najem potrzebuje lokalu dla celów przedsiębiorstwa, które dopiero się organizuje, nie znajduje oparcia ani w art. 3-im lit. d), ani w ust. 2-gim, art. 10 ustawy o ochronie lokatorów z d. 18. XII. 1920. (O. z 30. 9. 1922 Nr. 370/22).

4) Prawo rozwiązania najmu, z powodu konieczności wznowienia lub rozszerzenia własnego przedsiębiorstwa (art. 10 ust. 3 lit. d), służy tylko tym wypuszczającym w najem, którzy zwinęli przedsiębiorstwo albo działalność jego ograniczyli, wskutek wojny lub warunków powojennych. (O. pełnego składu Izby I z 19. 10. 1922. Nr. 97/22).

5) Żądanie wyrugowania lokatora, z powołaniem się na lit. d) ust. 3 art. 10 ustawy z d. 18. XII. 1920, nie może być uwzględnione na tej tylko podstawie, że w danym lokalu poprzednio mieszkał pracownik przedsiębiorstwa; musi być ustalona stała łączność lokalu z przedsiębiorstwem, to jest, że było to mieszkanie służbowe. (O. z 28. 9. 1922. Nr. 358/22).

Ustawa z d. 29 lipca 1919 r. poz. 388.

Ustawa z d. 29 lipca 1919 r. w przedmiocie umów przyrzeczenia sprzedaży nieruchomości ziemskich reguluje tylko stosunki osobiste pomiędzy kontrahentami, a nie nadaje nabywcy prawa rzeczowego ; pozahipoteczna umowa obietnicy kupna-sprzedaży części nieruchomości nie obowiązuje późniejszego nabywcy tej nieruchomości na subhastacji. (O. z 21. 10. 1922. Nr. 530/22; podobnie rozstrzygnięte w przypadku sprzedaży nieruchomości z wolnej ręki. O. z 21. 10. 1922. Nr. 148/22). Uchwała Komitetu Ministrów z d. 15 listopada 1896 r. (Zb. pr. i rozp. N 138/18% poz. 1632).

Uchwała komitetu Ministrów z d. 15 listopada 1896 o wstrzymaniu wykupu gruntów emfiteutycznych, należących do instytucji dobroczynnych w Warszawie i na Pradze, stosuje się i do nieruchomości będącej własnością szpitala św. Duchy, choć konsens na emfiteutyczne posiadanie wydany był przez Magistrat m. Warszawy, jako zarządcę interesów rzeczowego szpitala. (O. z 4. 9. 1922. Nr. 62/22).

Ogólna ustawa rosyjskich dróg żelaznych z roku 1885.

Rozporządzenia Ministra kolei żelaznych z d. 23 lutego 1920 r. poz. 82 i z d. 27 maja 1920 poz. 242 nie uchylły ogólnej ustawy rosyjskich dróg żelaznych z r. 1885 w całej rozciągłości, a tylko w tych częściach, które zastąpione zostały odmiennymi postanowieniami; ustawa powyższa, jako dotychczas wyraźnie nie uchylona, obowiązuje na obszarze b. zaboru rosyjskiego o tyle, o ile w tym lub innym przedmiocie ustawodawstwo polskiej innych prawideł nie zawiera. (O. pełnego składu Izby I z 19. 10. 22. Nr. 1055/21).

Ustawa postępowania cywilnego.

Art. 1. Gdy orzeczenie Urzędu Mieszkaniowego, w przedmiocie rekwizycji mieszkania, uchylone zostało dla braku warunków ustawowych, przy których rekwizycja może nastąpić, spór o korzystanie z mieszkania pomiędzy właścicielem lokalu a osobą, która tenże na mocy rzeczony rekwizycji zajęła, jest sporem o prawo cywilne, ulegającym rozpoznaniu sądów zwyczajnych. Władza administracyjna, uchylając rekwizycję

nieprawnie zarządzoną, nie może opróżnienie lokalu uczynić zależnym od objęcia przez osobę, dla której lokal zarekwirowano, innego zastępczego mieszkania. (O. z 21. 9. 22. Nr. 943/22).

Art. 2. Na mocy art. 2 u. p. c, osoby prywatne mają prawo wytaczać powództwa przed sądy o przywrócenie praw pogwałconych przez czyny władz i urzędów państwowych lub samorządowych o tyle, o ile władza te lub urzędy są podmiotami praw cywilnych i działają w sferze praw prywatnych, a nie wtedy, gdy działają jako przedstawiciele władzy państwowej lub samorządowej, wykonywający zarządzenia, wpływające z obowiązków tych urzędów w zakresie administracji; w myśl powyższego, nie ulega sądowemu rozpoznaniu powództwo przeciwko urzędowi mieszkaniowemu i właścicielowi domu o uznanie, iż orzeczenie pomienionego urzędu, w przedmiocie zajęcia na rzecz pewnej osoby części lokalu na podstawie ustawy z d. 27 listopada 1919 poz. 498, nie szkodzi prawu powoda do zajmowania lokalu w całości. (O. z 30. 9. 1922. Nr. 356/22).

Art. 54. Z zestawienia art. 54, 81 i 129 u. p. c. wynika, że nie jest konieczne wyraźne przytoczenie w skardze powodowej wszystkich okoliczności, i że strony, w toku postępowania, mogą uzupełniać tak powołane okoliczności, jak i dowody. (O. z 7. 9. 1922. Nr. 261/22).

Art. 86 i 373. Aczkolwiek wniosek Sądu co do tego, czy świadek może odnieść korzyść z rozstrzygnięcia sprawy na rzecz tej strony, która się na niego powołała, należy do istoty sprawy i sprawdzeniu w postępowaniu kasacyjnym nie ulega, niemniej jednak Sąd powinien ustalić, jak tego wymaga art. 86 p. 4 (art. 373 p. 4) u. p. c, czy korzyść świadka jest zależna od wyroku pomyślnego dla strony, powołującego się na niego, oraz wniosek swój, w myśl art. 142 u. p. c, należycie uzasadnić. (O. z 7. 9. 1922. Nr. 261/22).

Art. 95 i 395. Niezaprzysiężenie świadków nie może powodować kasacji wyroku, gdy rozstrzygnięcie Sądu nie opiera się na zeznaniach świadków. (O. z 23. 9. 1922. Nr. 236/22).

Art. 101¹ i 409, 1) Sprzedaż przez właściciela gruntu rzeczy ruchomej, poczytywanej w myśl art. 524 k. c. za nieruchomość z przeznaczenia, może być dowodzona badaniem świadków. (O. z 25. 9. 22. Nr. 101/22).

2) Może być dopuszczony dowód ze świadków na to, że właściciel nieruchomości potwierdził wyraźnie lub milcząco dzierżawę, zawartą na piśmie przez osobę nieupoważnioną. (O. z 28. 10/11. 11. 1922. Nr. 1101/22).

Art. 131 i 706. Można żądać w Sądzie 2-giej instancji kosztów procesowych za obie instancje, chociaż skarga powodowa żądania o zasądzenie kosztów nie zawierała. (O. z dn. 4. 9. 22. Nr. 67/22).

Art. 162¹ i 187. Dopuszczalna jest apelacja z art. 162 i u. p. c, względnie — restytucja (art. 187), z powodu niezawiadomienia strony o terminie rozprawy. (O. z 25. 9. 22. Nr. 102/22).

Art. 171 i 249. Jeżeli przy rozprawie, przed Sądem Pokoju strona ustanowiła pełnomocnika, w osobie adwokata, bez żadnych ograniczeń (art. 12 przep. przech. do u. p. a), i adwokat ten wskazał swe zamieszkanie, dalsze wezwania w sprawie należy kierować nie do strony lecz do adwokata; gdy w warunkach powyższych wezwanie na rozprawę apelacyjną przed Sądem Okręgowym doręczone zostało samej tylko stronie, wyrok, wydany pod nieobecność strony i jej pełnomocnika, ulega kasacji z powodu obrazy art. 171 i 249 u. p. c. (O. z 12. 10. 1922. Nr. 310/22).

Art. 181¹ i 774. Sąd 2-giej instancji, gdy wyrok zaskarżony zatwierdza, może, nie przytaczając wywodów pierwszego sędziego, poprzestać na zaznaczeniu, że je podziela. (O. z 23. 9. 1922. Nr. 236/22).

Art. 186 i 793. 1) Niewłaściwe zastosowanie postanowienia ustawy na korzyść wnoszącego kasację nie może być podstawą do uchylecia-wyroku. (O. z 4. 9. 22. Nr. 64/22).

2) Pozwany nie może czynić po raz pierwszy w skardze kasacyjnej zarzutu, iż wartość rzecz zamiennych, których wydania domagał się powód, przenosiła, w chwili wytoczenia powództwa, właściwość sądów pokoju. (O. z 16. 10. 1922. Nr. 214/22).

3) Twierdzenie pozwanego, że powód nie ma legitymacji do wytoczenia danego powództwa, nie jest ekscpepcją z ust. 2 art. 576 u. p. c, który to przepis dotyczy bezwzględnej niezdolności strony do poszukiwania i broniienia się przed sądem, a stanowi obronę „In merito”, której nie można wnosić po raz pierwszy w skardze kasacyjnej;. (O. z 14. 9. 1922 Nr. 650/22).

4) Pozwany, który nie tylko nie sprzeciwiał się badaniu świadków, ale sam w skardze apelacyjnej żądał powtórnego ich przesłuchania, no może zarzucić po raz pierwszy w skardze kasacyjnej niedopuszczalności dowodu ze świadków. (O. z 21. 9. 1922. Nr. 103/22).

Art. 187. Postanowienie art. 187 u. p. c. tak samo, jak postanowienie art. 186 tejeż ustawy, stosuje się nie tylko do

wyroków, ale i do decyzji, kończących postępowanie. (O. z 23. 9. 1922. Nr. 350/22).

Art. 368. Gdy pewne twierdzenie, przytoczone w skardze powodowej, zaprzeczone zostało przez stronę pozwaną dopiero przy rozprawie apelacyjnej pod nieobecność powoda, Sąd nie może uznać tego twierdzenia za nie udowodnione, bez udzielenia powodowi czasokresu do wyjaśnień, w myśl art. 368 n. p. c. (O. z Ż. 10. 1922. Nr. 474/22).

Art. 784. Skarga incydentalna na odmowę przyjęcia opozycji przez Sąd Okręgowy może być wniesiona bezpośrednio do Sądu Apelacyjnego. (O. z 14/21. 9. 1922. Nr. 1273/22).

Art. 933. W wykonaniu wyroku, zobowiązującego stronę pozwaną do wydania powodowi sklepu, komornik mógł tylko doręczyć pozwanemu nakaz egzekucyjny z wyznaczeniem terminu do wykonania; wyrugowanie pozwanego i wprowadzenie w posiadanie powoda, jako nie wyrzeczone w wyroku, nastąpić nie mogło; uchylając czynności komornika, wskutek skargi, Sąd władny był oddać sklep napowrót pozwanemu. (O. z 14. 9. 1922. Nr. 699/22).

Art. 1548. Nie ulega zawieszeniu na zasadzie art. 1548 u. p. c. wykonanie wyroku, nakazującego opróżnienie mieszkania w określonym terminie. (O. z 28. 10. 1922. Nr. 1137/22).

Art. 1762. Z artykułów 1762, 122, 515, 81¹ i 366¹ u. p. c. wypływa, że Sąd może oprzeć wniosek swój, iż nieruchomości spadkowa nie da się podzielić w naturze, na znajdującym się w aktach materiale dowodowym, nie zarządzając ekspertyzy. (O. z 18. 9. 1922. Nr. 186/22).

Art. 1767. W sprawach działowych drobnej własności ziemskiej, Sąd nie stosuje zwyczajów z urzędu. (O. z 4. 9. 1922. Nr. 59/22).

Przepisy przechodnie do Ustawy postępowania cywilnego.

Art. 2. 1) Nie jest władny domagać się przywrócenia posiadania ten, kto, będąc usunięty z działki ziemi na mocy wyroku, obsiał ją samowolnie, czyn bowiem gwałtu nie może stanowić podstawy posiadania, podlegającego ochronie w myśl art. 531 t. X. cz. 1. Zw. pr. (O. z 23. 9. 1922. Nr. 232/22).

2) Można trybem skargi posesoryjnej żądać usunięcia budynku, chociażby wartość budynku przenosiła sumę, określającą właściwość sądów pokoju. (O. z 23. 9. 1922. Nr. 185/22).

3) Skarga posesoryjna nie służy przeciwko temu, kto wszedł w posiadanie spornej nieruchomości nie samowolnie, lecz na mocy umowy z właścicielem. (O. z 7. 10. 1922. Nr. 371/22).

4) Uwaga do art. 202 i uwaga 2-ga do art. 1289 u. p. c. zostały uchylone w sposób milczący artykułem 2-gim przep. przech. do u. p. c, wskutek czego sprawy, w których biorą udział skarbowe drogi żelazne, nie ulegają rozpoznaniu sądów pokoju, bez względu na wartość przedmiotu sporu. (O. pełnego składu Izby I z 19. 10. 1922. Nr. 1055/21).

Bolesław Pohorecki.
Prokurator przy Sądzie Najwyższym.

E. Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (Małopolska.)

Procedura cywilna.

§ 1. Oddziały okręgowe stowarzyszenia mogą być z umów, których samodzielne zawarcie statut stowarzyszenia im powierza, przed sądem pozywane, chociażby statut postanawiał, że tylko zarząd główny zastępuje stowarzyszenie przed sądem (O. z 23 stycznia 1923 Cg. 3/22).

§ 6. Skargi wniesionej przez zarząd lasów nie należy odrzucać dla braku zdolności procesowej zarządu, lecz należy po myśli § 38 pc. zarządzić dodatkowe przedłożenie pełnomocnictwa wystawionego przez właściciela lasu (O. z 23 stycznia 1923, R 1073/20).

§ 7. Wyłudzenie ustanowienia kurateli uzasadnia unieważnienie przeprowadzonego z kuratorem postępowania (O. z 4 października 1920, R 397/20).

§ 36. Doręczenie wyroku pełnomocnikowi procesowemu jest ważne, jeżeli o odwołania pełnomocnictwa sądu nie zawiadomiono (O. z 17 maja 1921. R 329/21).

§ 61. Działacz uboczny nie może* zaczepiać uchwały o kaucji aktorycznej (O. z 12 października 1920. R. 358/20).

§ 101. Doręczeń nie można skutecznie w byłej kancelarii adwokackiej pełnomocnika procesowego, jeżeli tenże objął posadę sędziowską (O. z 24 stycznia 1922. Rw. 35/22).

§ 149. Apelacja nie przedłożona równocześnie z wnioskiem restytucyjnym jest spóźnioną. (O. z 8 marca 1921. Rw. 49/21).

§ 160. Wniosek o polecenie pozwanemu ustanowienia pełnomocnika procesowego w miejsce zmarłego adwokata może być postawiony nie tylko przez powoda, lecz i przez współpозwanego (O. z 13 września 1921. R 706/21).

§ 192a. Rekurs przeciw uchwale odmawiającej przerwy postępowania procesowego jest niedopuszczalny, bez względu na to, czy odmowa następuje w pierwszej (O. z 11 października 1921. R 719/21 i z 3 stycznia 1922. R 923/23), czy w drugiej instancji (O. z 14 marca 1922. R 249/22).

b. Rekurs rewizyjny przeciw uchwale drugiej instancji pozwalającej przerwy odmówionej przez sędziego pierwszego prowadzi do zmiany uchwały sądu rekursowego i odrzucenia rekursu wniesionego przeciw uchwale pierwszej instancji jako niedopuszczalnego (O. z 22 lutego 1921. R 93/21).

c. Niedopuszczenie przerwy stanowić może przyczynę rewizyjną z § 503 I. 2 pc. (O. z 10 maja 1921. Rw 1466/20).

§ 215. Sprostowanie protokołu rozprawy podpisanego przez strony bez zarzutu nie jest dopuszczalne (O. z 14 lutego 1922. Rw 158/22 i z 22 marca 1923. Rw. 1312/22).

§ 225. Ferje sądowe wstrzymują bieg czasokresów w sporach egzekucyjnych z §§ 35, 36 i 37 ord. egz. (O. z 23 stycznia 1923. Rw 2923/22).

§ 228. a. Skarga o unieważnienie tytułu egzekucyjnego nie może być wniesiona w formie skargi o ustalenie (O. z 13 września 1921. Rw 1456/21, zob. Orzecznictwo Sądów polskich nr. 108/21).

b. Skarga o ustalenie, że pozwany nie ma prawa do posiadania spornego gruntu, jest niedopuszczalna, jeżeli powód może wnieść skargę o oddanie tego gruntu (O. z 30 stycznia 1923. Rw. 1709/22).

§ 235. a. Sprostowanie nazwiska strony pozwanej jest zmianą skargi (O. z 14 grudnia 1920. R 574/20).

b. Podwyższenie kwoty, której powód żądał w miejsce przedmiotu sporu, jest w pierwszej instancji dopuszczalne, jeżeli nie utrudni przeprowadzenia procesu (O. z 1 sierpnia 1922 R 619/22, 8 sierpnia 1922. R 5114/22 i 5 września 1922. R 522/22).

c. Dopuszczenie zmiany skargi przez sąd pierwszej instancji nie podlega rozpatrzeniu w instancji wyższej (O. z 3 stycznia 1922. Rw 1371/21 i z 14 sierpnia 1922. R 1583/22).

§ 239. a. Zarzut sprawy wiszącej nie jest uzasadniony, jeżeli spór, na który strona się powołuje, polega na innym tytule prawnym niż spór nowy (O. z 26 września 1922. R 720 22).

b. To samo odnosi się do zarzutu sprawy osądzonej, chociażby spór poprzedni przeprowadzony został między temi samemi stronami i o ten sam przedmiot (O. z 25 lipca 1922. R 550/22 i z 30 stycznia 1923. R 777/22).

c. Zarzut sprawy osądzonej nie jest uzasadniony, jeżeli w sporze prawomocnie rozstrzygniętym występowała jako strona powodowa tylko żona, a w sporze drugim występują żona i syn (O. z 14 marca 1922. R 176/22).

§ 296. Dopiski znajdujące się w dokumencie przedłożo-

nym przez jedną ze stron mogą być przez sąd uznane za bezskuteczne (O. z 30 stycznia 1923. Rw 3247/22),

§ 357. Jeżeli stronom nie dano możliwości stawiania pytań rzeczoznawcom, którzy swe orzeczenie oddali na piśmie, należy wyrok uchylić (O. z 3 stycznia 1922. Rw 1945/21).

§ 395. Oparcie wyroku na uznaniu roszczenia skargi przez pozwanego nie uwidocznionem w protokóle rozprawy, powoduje uchylenie wyroku. (O. z 13 kwietnia 1922. Rw 885/22).

§ 396. a. Dopuszczalne jest wydanie wyroku zaocznego w razie niejawnienia się do pierwszej rozprawy kuratora strony powodowej (O. z 1 lutego 1921. Rw 690/20). Przeciwnie orzeczenie zapadło 8 sierpnia 1922. R 517/22.

b. Wyrok zaoczny nie może być wydany przeciw niejawiącej się pozwanej, co do której zachodzą wątpliwości, czy jest pełnoletnią (O. z 29 sierpnia 1922. R 755/22).

§ 410. a. Oświadczenie gotowości przyjęcia świadczenia zastępczego może być przez powoda cofnięte, dopóki nie zostało przez pozwanego wyraźnie przyjęte lub nie weszło w skład wyroku (O. z 14 lutego 1922. R 89/22 i z 16 maja 1922. Rw 2105/21).

b. Kwota oznaczona w alternatywnym żądaniu skargi, przez której zapłatę pozwany może się uwolnić od obowiązku zadośćuczynienia żądaniu głównemu, nie podlega badaniu przez instancje sądowe. (O. z 9 maja 1919. R 2/19).

§ 411. W razie oddalenia żądania skargi jako przedwczesnego przyczyna ta nie musi być w temże wyroku wyrażona. Do odparcia późniejszego zarzutu sprawy osądzonej wystarcza zaznaczenie przedwczesności skargi w motywach wyroku (O. z 9 maja 1922. Rw 109/22 i z 2 stycznia 1923. Rw 2611/22).

§ 416. Wyrok dotyczący skarbu państwa ma być doręczony Prokuratorji Generalnej Rz. P. a nie urzędnikowi podatkowemu, który zastępował skarb państwa na rozprawie (O. z 21 marca 1922. R 209/21).

§ 419. a. Dopuszczalne jest sprostowanie wyroku dodatkiem, że przez marki w wyroku podane rozumieć należy marki niemieckie (O. z 3 listopada 1920. Rw 959/20).

b. Sprostowania liczby wykazu hipotecznego spornej realności podanej mylnie w skardze a w ślad za skargą i w wyroku można dochodzić drogą sporu (O. z 12 grudnia 1922. Rw 2222/21).

§ 432. Sędzia procesowy nie jest obowiązany pouczać strony powodowej o potrzebie uzupełnienia lub zmiany niewłaściwie sformułowanego żądania skargi (O. z 19 października 1920. R 435/20 i z 17 stycznia 1922. Rw 40/22).

§ 448. a. Postępowanie na skargę dwóch osób o pretensje nie przekraczające granicy postępowania drobiazgowego należy przeprowadzić według norm tego postępowania, chociażby łącznie pretensje te przekraczały granicę postępowania drobiazgowego (O. z 12 października 1920. R 443/20).

b. Jeżeli wartość przedmiotu sporu podana w skardze na kwotę przekraczającą granicę postępowania drobiazgowego, norm tego postępowania nie można stosować, choćby sąd był zdania, że wartość przedmiotu sporu nie przekracza tej granicy (O. z 31 sierpnia 1921. R 580/21).

c. Jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza granicy postępowania drobiazgowego oznaczanej ustawą z 9 marca 1920 r., spór należy uważać za drobiazgowy, choćby rozprawa została zamkniętą przed 15 kwietnia 1920, jeżeli potem nie wydano zaraz wyroku lecz rozprawę otwarto na nowo (O. z 25 lipca 1922. R 599/22).

d. To samo ma miejsce, jeżeli pierwszy wyrok wydany przed 15 kwietnia 1921 r. przez sąd powiatowy został w wyższej instancji uchylony i sprawa została w pierwszej instancji ponownie rozpatrywana, o ile w ponownym sporze wartości przedmiotu sporu nie podniesiono (O. z 1 sierpnia 1922. R 584/22 i wiele innych).

e. Nie można uważać sporu za drobiazgowy, jeżeli powód wnosząc go 15 kwietnia 1920 r. podanie o podjęcie spoczywającego postępowania podniósł wartość przedmiotu sporu z 400 K. na 5000 Mkp. (O. z 19 sierpnia 1922. R 792/22).

f. Podniesienie wartości przedmiotu sporu dopiero w rewizji jest spóźnione i nie wstrzymuje odrzucenia rewizji w myśl § 517 pc. O. z 11 października 1921. R 478/21).

g. Art. 5 ustawy z 22 lutego 1921 Dz. U. Nr. 23 poz. 124 nie ma zastosowania, jeżeli spoczywanie lub przerwa postępowania nastąpiły po 1 kwietnia 1921 (O. pełnego kompletu I. III. z 4 lipca 1922. R 403/22 i późniejsze).

h. Skarga o wznowienie postępowania zakończonego jako drobiazgowo jest skargą drobiazgową, chociażby powód podał w niej wartość przedmiotu sporu na kwotę przekraczającą granicę postępowania drobiazgowego (O. z 8 marca- 1921. R. 114 21 i z 27 września 1921. R 747/21).

§ 453. Jeżeli powód zmieni za zezwoleniem sądu przedmiot sporu, może podać jego wartość na kwotę przekraczającą granicę postępowania drobiazgowego, mimo że skarga była wniesiona jako drobiazgowo (O. z 9 maja 1922. R 375/22).

§ 454. Fakt ponownego naruszenia w posiadaniu zaszyły po ogłoszeniu a przed doręczeniem uchwały końcowej uzasa-

dnia dopuszczalność egzekucji a nie wymaga ponownej skargi (O. z 18 maja 1921. R 332/21).

§ 464. Odwołanie zwrócone do podpisu adwokata a wniesione w zmienionej formie po upływie ustawowego czasu dla odwołania jest nowem pismem odwoławczem i to spóźnionem (O. z 22 marca 1921. R 138/21).

§ 465. Wniesienie kilku pism odwoławczych (rekursów) przez jedną stronę, nie sprzeciwia się przepisowi § 465 (514) pc. (O. z 21 czerwca 1921. R 422/21, a co do rekursów z 23 listopada 1920. R. 517/20).

§ 474. Zaczeplenie ustaleń faktycznych pierwszego sędziego jest w odwołaniu dopuszczalne. Nie rozpatrzenie odnośnych zarzutów przez sąd odwoławczy uzasadnia uchylenie wyroku sądu odwoławczego (O. z 11 stycznia 1921. R. 693/21, z 1 lutego 1921. R. 557/20, z 29 listopada 1921. R. 1606/21 i z 26 września 1922. R. 506/22).

§ 474. Odwołanie nie zawierające wniosku odwoławczego należy odrzucić (O. z 24 stycznia 1922. R 46 i 47/22).

§ 477. L. 4. a. Niezachowanie przepisów o doręczeniu skargi nie powoduje nieważności z § 477 L. 4 pc., jeżeli pozwany mimo tego otrzymał wiadomość o terminie we właściwym czasie i terminu tego zaniedbał z własnej winy lub winy swych funkcjonariuszów (O. z 7 lutego 1922. R. 1578/21 (wypowiedzenie), z 7 lutego 1922 R 66/22, 4 kwietnia 1922. R 264/22., 9 maja 1922. R 307/22 i z 27 czerwca 1922. R. 82/22).

b. Niezawezwanie do rozprawy wszystkich osób w charakterze strony w celach dowodowych przesłuchać się mających nie uzasadnia nieważności z § 477 L. 4 pc. (O. z 14 marca 1922, R 224/22).

§ 477. L. 9. Określenie przedmiotu sprzedanego przez jednego z współwłaścicieli: Jako $\frac{1}{3}$ idealnej części parc. gr. lk. 2168/1, nie będącej jedyną parcelą w składzie ciała hipotecznego uzasadnia jako niejasne przyczynę nieważności z § 477 L. 9 pc. (O. z 3 października 1922. R. 303/22).

§ 488. Sąd odwoławczy nie ma obowiązku ponawiania dowodu, jeżeli mu się nie nasunęły wątpliwości przeciw ustaleniom sędziego pierwszego (O. z 14 grudnia 1920. R. 528/20 i z 26 kwietnia 1921. R. 207/21).

§ 494. Przedwczesności skargi sąd odwoławczy nie może uwzględnić z urzędu. Nie jest przedwczesną skarga o rozwiązanie stosunku dzierżawnego i oddanie przedmiotu dzierżawy, wniesiona na podstawie ustnego wypowiedzenia przed upływem czasu dzierżawy (O. z 13 grudnia 1921. R. 1867/21).

§ 497. Sąd odwoławczy nie może z urzędu uwzględnić w

swem orzeczeniu błędu prawnego, zachodzącego jego zdaniem w wyroku pierwszej instancji, jeżeli strony nie wskazały na błąd ten w toku postępowania odwoławczego (O. z 8 listopada 1921. Rw 1558/21).

§ 498. Sąd odwoławczy nie może oprzeć zmiany ustaleń faktycznych na zeznaniach samej strony bez ponowienia dowodu ze świadków, jeżeli zeznania strony nie zgadzają się z zeznaniami świadków przesłuchanych w pierwszej instancji (O. z 7 lutego 1922. Rw 73/22).

§ 500. a. Jeżeli przedmiotem sporu jest wykreślenie prawa zastawu dla wierzytelności wskutek złożenia sumy dłużnej do sądu, wysokość tej wierzytelności oznacza zarazem wartość przedmiotu sporu, o którym orzekł sąd odwoławczy, i nie ma prawnej podstawy do oznaczenia jej na kwotę wyższą (O. z 11 kwietnia 1922. Rw 807/22).

b. Wartość przedmiotu sporu, o którym orzekł sąd odwoławczy może być oznaczoną i w uchwale dodatkowej stronom nie doręczonej (O. z 21 marca 1922. Rw. 95/22).

§ 502. a. Mimo częściowej zmiany wyroku rewizja jest niedopuszczalną, jeżeli zmiana nie ustąpiła na niekorzyść rewidującego (O. z 12 grudnia 1922. Rw 2211/21).

b. Jeżeli wyrok pierwszej instancji w procesie, w którym wartość przedmiotu sporu wynosiła 2000 K, wydany został po 15 kwietnia 1920 r., rewizja od zatwierdzającego wyroku sądu odwoławczego jest niedopuszczalną (O. z 25 kwietnia 1922. Rw 1.415/21).

c. Rewizja przeciw zatwierdzającemu wyrokowi odwoławczemu w sprawie niedosięgającej ustawowej sumy rewizyjnej jest niedopuszczalną, jeżeli poprzednie zniesienie wyroku pierwszej instancji przez sąd odwoławczy nastąpiło z przyczyny, na której uwzględnienie wnoszący rewizję się nie żali (O. z 17 stycznia 1922. Rw 37/22).

d. Niedopuszczalną jest rewizja przeciw wyrokowi zatwierdzającemu w sprawie nie przenoszącej 1000 K (według ustawy z 22 lutego 1921 — 10.000 Mkp.) mimo, że sąd odwoławczy w uchwale znoszącej pierwszy wyrok sądu procesowego nie zastrzegł prawomocności, jeżeli nie związał równocześnie sądu pierwszego zapatrywaniem prawnem na niekorzyść rewidującego (O. z 7 czerwca 1921. Rw 1244/20, z 23 sierpnia 1922 Rw 238/22, z 29 sierpnia 1922 Rw 1658/21).

e) Przy oznaczeniu wartości przedmiotu sporu nie zlicza się wartości przedmiotów sporów do wspólnej rozprawy połączonych (O. z 7 czerwca 1921. Rw 1244/20 i z 26 września 1922. Rw 746/22).

§ 503. Rewizja oparta jedynie na zarzucie mylnego ustalenia stanu faktycznego jest niedopuszczalna (O. z 3 stycznia 1922. Rw 2219/21).

§ 503. L. 1. Merytoryczne załatwienie spóźnionego odwołania przez sąd II instancji nie podpada pod pojęcie przyczyny rewizyjnej z § 503 L. 1. pc. (O. z 14 listopada 1922, Rw 1919/21).

§ 503 L. 2. a. Pominięcie faktów podanych przez strony dopiero przy ich przesłuchaniu w celach dowodowych nie uzasadnia niedokładności postępowania (O. z 19 kwietnia 1921. Rw. 573/21).

b. Słuchanie świadków przez sędziego wezwanego nie stanowi przyczyny rewizyjnej z § 503 I. 2 pc. (O. z 11 kwietnia 1922. Rw 791/22).

c. Brak katastralnego oznaczenia spornej nieruchomości może uzasadnić przyczynę rewizyjną z § 503 L. 2 pc. (O. z 23 sierpnia 1922. Rw 108 i 177/22).

§ 503 L. 3. Nie ma sprzeczności ustaleń wyroku z aktami, jeżeli w wyroku brak jest ustaleń (O. z 14 lutego 1922. Rw 153/22).

§ 503 L. 4. Rozstrzygnięcie, czy fakty, na których oparte jest wypowiedzenie umowy najmu, stanowią ważną przyczynę wypowiedzenia, jest oceną prawną a nie ustaleniem faktycznym. Ustalenie faktyczne obejmuje jedynie stwierdzenie, czy zaszły fakty podane na uzasadnienie wypowiedzenia (O. z 24 stycznia 1922. Rw 2115/21).

§ 505. Cofnięcie rewizji musi być podpisane przez pełnomocnika procesowego (O. z 5 stycznia 1923. Rw 2. 117/22).

§ 506. a. Do oznaczenia w rewizji zaczepionego wyroku sądu apelacyjnego nie wystarcza podanie liczby czynności wyroku pierwszej instancji (O. z 11 kwietnia 1922. Rw. 767/22).

b. Wniosek rewizji o zmianę wyroku bez podania, w jaki sposób wyrok ma być zmieniony, nie odpowiada przepisowi § 506/2 pc (O. z 28 grudnia 1920. Rw 1470/20 i z 25 stycznia 1921. Rw 12/21).

§ 507. a. Sprostowanie uchwały sądu najwyższego odrzucającej niewłaściwie rewizję jako spóźnioną jest dopuszczalne (O. z 21 lutego 1922. Rw 553/21).

b. Rewizja oddana w oddziale kancelaryjnym a nadeszła do biura wpływu po ukończeniu czasokresu ustawowego nie jest wniesioną we właściwym czasie (O. z 4 kwietnia 1922. Rw 2127/21).

§ 512. a. Wniesienie rewizji przeciw wyrokowi opartemu na wyraźnym uznaniu roszczenia przez rewidującego jest swawolą (O. z 28 marca 1922. Rw 1333/21).

b. Taksamo wniesienie rewizji mimo ustalenia czynności oszukańczych przedsięwziętych przez rewidującego przy spornej Sprzedaży (O. z 28 marca 1922. Rw 1402/21).

§ 519. Przeciw uchwale sądu odwoławczego, którą nie uwzględniono odwołania opartego tylko na przepisie § 477 L. 4 pc, rekurs rewizyjny nie jest dopuszczalny. (O. z 3 października 1922. R 706/22).

§ 527. Jeżeli w uchwale sądu rekursowego znoszącej uchwałę sędziego pierwszego nie zastrzeżono, że ponowna uchwała ma być wydana dopiero po wysłuchaniu stron, rekurs rewizyjny jest dopuszczalny (O. z 14 lutego 1922. R 19/22).

§ 528. Druga instancja nie może odrzucić rekursu niedopuszczalnego wniesionego przeciw uchwale sądu pierwszej instancji (O. z 12 października 1920. R 445/20 i z 11 kwietnia 1922. R 298/22).

§ 529. a. Prawomocnie ukończone postępowanie licytacyjne nie może być zaskarżone skargą nieważności z § 529 pc. (O. z 24 stycznia 1922. Rw 635/21).

b. Skarga o unieważnienie postępowania egzekucyjnego dopuszczalną jest tylko w miarę wymogów §§ 35, 36 ord. egz. (O. z 21 lutego 1922. Rw 157/22).

§ 528. a. Skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem należy odrzucić, jeżeli opartą jest na faktach dla rozstrzygnięcia sprawy niestanowczych (O. z 15 lipca 1922 Cg. 2/22).

b. Jeżeli strona żąda w skardze o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem sądu najwyższego uchylenia tylko tego wyroku, winna wnieść skargę w terminie § 534 pc. bezpośrednio w sądzie najwyższym.

Dr. Włodzimierz Dbałowski,
Sędzia sądu najwyższego.

F. Orzecnictwo cywilne Sądu Najwyższego (Wielkop.)

1. Niema zażalenia od uchwały sądu apelacyjnego odrzucającej odwołanie jako niedopuszczalne.
(Orzeczenie pełnego kompletu z 18 listopada 1922 r. C 91/22.).
2. Kontrakt kupna-sprzedaży zawarty przez jakoby pełnomocnika nie jest skuteczny względem mocodawcy, jeżeli nie odpowiada warunkom pełnomocnictwa dodatkowo udzielonego.
(Wyrok z 24 listopada 1922 r. C. 48/22.).
3. Ścisłe określenie terminu świadczenia nie jest domniemywane.
(Wyrok z 14 października 1922 r. C 55/22.).
4. W braku zwłoki po stronie kupującego sprzedający nie może się żalić, że zezwolenie na przewłaszczenie przez b. urząd osadniczy nastąpiło wśród zmieniających stosunków gospodarczych.
(Wyrok z 14 października 1922 r. C 59/22.).
5. a. Pominięcie we wniosku rewizyjnym przez przeoczenie wzmianki o skardze wzajemnej nie stoi na przeszkodzie rozpoznaniu sprawy i w tym kierunku.
b. urząd osadniczy nastąpiło wśród zmienionych stódzaj starań przedsięwziętych przez kupującego dla uzyskania zezwolenia na przewłaszczenie.
{Wyrok z 14 października 1922 r. C 58/22.).
6. a. § 325 upc. nie ma zastosowania, jeżeli cesja na rzecz powodów wyprzedziła wytoczenie poprzedniego sporu.
b. Fakt niezwolnienia przez wierzyciela hipotecznego sprzedającego nieruchomości od odpowiedzialności osobistej za dług hipoteczny przez kupującego na poczet ceny kupna przejęty, nie daje sprzedającemu podstawy do zarzutu z § 320, zwłaszcza gdy dług podlega moratorium wedle art. 4 ustawy walutowej.
(Wyrok z 3 lutego 1923 r. C 134/22.).

D r. T. Bujak,
Sędzia Sądu Najwyższego.